

ZAMBRA

S'inaugura el nou curs

La música va ser present en l'acte d'inauguració del curs 2009-2010. **PÀGS. 2 i 3**

40 ANYS DE LA UAB, EN UNA EXPOSICIÓ

Com a cloenda de les celebracions del quarantè aniversari de la UAB, s'ha inaugurat una exposició per recordar aquests anys a la Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General. També s'ha fet una mostra virtual. **PÀG. 13**

LA UAB ESTRENA LES BEQUES SALARI

La UAB i el Banc de Santander han concedit, per primera vegada, vint beques salari a estudiants de batxillerat amb un alt rendiment acadèmic que provenen d'entorns socioeconòmics amb dificultats. **PÀG. 5**

CAMPUS D'EXCEL·LÈNCIA

La UAB ha estat elegida pel Ministeri d'Educació una de les quinze universitats espanyoles que poden optar a ser Campus d'Excel·lència Internacional. A la convocatòria, s'hi han presentat 51 universitats espanyoles. **PÀG. 7**

La UAB inaugura un curs clau per a la implantació de l'espai europeu d'educació superior

➤ El curs 2009-2010 ha donat el tret de sortida a l'any temàtic de la comunicació

La UAB va celebrar, el 22 de setembre passat, la inauguració del curs acadèmic 2009-2010 en un acte al Rectorat. La conferència «Ciència i creativitat a l'era de la comunicació», del professor José María Ricarte, catedràtic de Creativitat Publicitària de la UAB, va donar el tret de sortida a l'any temàtic de la comunicació.

Com cada any, l'acte va començar amb la lectura de la memòria del curs anterior per part de la secretària general de la UAB, Isabel Pont, qui va sintetitzar algunes xifres sobre l'activitat acadèmica i de recerca de la Universitat i va destacar els esdeveniments més significatius del curs 2008-2009, com ara la celebració del quarantè aniversari de la UAB, els canvis als diferents òrgans de govern, l'aparició de noves titulacions i la creació de dos nous centres: l'Escola d'Enginyeria i la Facultat d'Economia i Empresa.

A continuació, la rectora va excusar l'absència del professor José María

El vicerector B. Bassegoda va llegir la conferència de J. M. Ricarte, qui, per motius de salut, no va poder ser-hi present.

Ricarte, qui, per motius de salut, no va poder oferir la seva lliçó magistral. En nom seu, el vicerector de Transferència Social i Cultural, Bonaventura Bassegoda, va llegir el text de la conferència, que versava sobre la relació entre la creativitat, la recerca científica i la comunicació.

Ricarte, en el seu text, afirma que la creativitat és un «complement imprescindible» de les metodologies científiques que es basa en una «atzarosa combinació de lògica i intuïció», segons paraules d'Edward Schrödinger. La creativitat i la cièn-

cia pretenen, segons afirma més endavant, «fer visible el món existent», per a la qual cosa cal «pensar creativament la comunicació». I destaca que parlar de ciència, de creativitat i de comunicació és «parlar de la universitat». El text de Ricarte conclou afirmant: «Quan s'aprèn creativitat, no s'aprèn per saber creativitat, s'aprèn per aprendre creativitat. En el nostre cas, s'aprèn per comunicar creativament». L'acte va continuar amb una actuació del duet Florea, que ha estat guardonat amb el premi de música de cambra de Capellades «Paper de Mú-

En l'acte es van lliurar els Premis d'Excel·lència Investigadora 2008 de la UAB

En el decurs de l'acte, es va procedir a lliurar els Premis d'Excel·lència Investigadora 2008 de la UAB, que reconeixen els treballs de recerca més destacats en tots els àmbits. Es tracta de la primera convocatòria d'aquests guardons, que volen reconèixer les millors contribucions científiques realitzades per investigadors de la UAB, així com també incentivar la realització de recerques capdavanteres i d'excel·lència als departaments, als instituts i als centres de recerca de la Universitat.

Es van premiar els sis millors treballs de recerca publicats al llarg dels dos darrers anys (2006 i 2007) en cadascun dels àmbits del coneixement (ciència, tecnolo-

gia, salut, humanitats i ciències socials). Es tracta, doncs, de trenta premis amb una dotació econòmica de sis mil euros cadascun. Les persones premiades en aquesta primera convocatòria van ser les següents:

- Ciències experimentals: Verónica Ahufinger, Xavier Deupí, Iluminada Gallardo, Agustí Lledós, Àlex Pomarol i Salvador Ventura.
- Ciències humanes: Jordi Castellanos, Ricardo García Cárcel, José Martínez, Rafael Micó, Maria J. Solé Sabater i Joan Torruella.
- Ciències de la salut: Jordi Benet, Francisco Javier Cabañes, Joan Genescà, Leonardo Pardo, Jordi Surrallés i Lluís Tort.

- Ciències socials: Pompeu Casanovas, Josep Cid, Xavier Pons, Victoria Reyes, Dan Rodríguez i Joan D. Tabara.
- Ciències tecnològiques: Núria Barniol, Jordi Bonache, Xavier Oriols, Julio Pérez, Jordi Sort i Maria T. Vicent.

Alicia Granados, presidenta del Consell Social.

L'acte es va desenvolupar en condicions «infoaccessibles».

sica». Després del lliurament dels Premis d'Excel·lència Investigadora, van tenir lloc els discursos institucionals. La presidenta del Consell Social de la UAB, Alicia Granados, va destacar la necessitat d'una nova legislació «per canviar la governació universitària» i que «l'estratègia de la UAB no pot estar desvinculada del compromís social». En aquest sentit, va afirmar que la UAB ha de continuar sent «un referent en responsabilitat social corporativa».

REPTES ESTRATÈGICS

Per la seva banda, l'alcalde de Cerdanyola del Vallès, Antoni Morral, va assegurar que la candidatura de la UAB a Campus d'Excel·lència Internacional té «tot el suport» de l'Ajuntament i que els «reptes estratègics de la UAB són compartits per la ciutat de Cerdanyola».

Joan Majó, comissionat per a Universitats i Recerca de la Generalitat de Catalunya, va parlar dels objectius del sistema universitari català per als propers anys i va destacar tres idees sobre la situació actual: les bones xifres de la preinscripció universitària d'enguany, la forta implantació dels estudis adaptats a l'EEES el present curs i el compromís de la Generalitat per «mantenir les inversions en recerca».

Finalment, va ser el torn de la rectora de la UAB, Ana Ripoll, qui va començar repassant els objectius que marcaran l'activitat de la UAB durant aquest curs, com ara la continuació de procés d'adaptació a l'EEES, sobre el qual ha agraït «l'esforç realitzat». Pel que fa a la recerca a la UAB, la rectora va afirmar que cal impulsar més «treball en equip en projectes de més impacte». I va destacar que la Universitat està «molt ben posicionada» per assolir el reconeixement com a Campus d'Excel·lència Internacional, fet que es va confirmar setmanes més

tard, quan la UAB va assolir aquest reconeixement.

La rectora es va dirigir, en el seu discurs, als diferents sectors de la comunitat universitària per tal d'encoratjar-los a afrontar el reptes d'aquest nou curs. «A vosaltres, estudiants», va afirmar, «vol-

Un dels temes que marcarà el curs serà la continuació del procés d'adaptació a l'EEES, sobre el qual la rectora va agrair «l'esforç realitzat»

dria demanar-vos que estúdieu amb exigència i que participeu activament perquè la Universitat funcioni millor. Els estudiants teniu l'obligació d'exigir una docència de qualitat».

En referència al PDI, Ripoll va demanar que siguin conscients de la seva importància, «perquè la doble missió d'investigar i de formar s'ha de fer amb ètica, il·lusió i compromís». També va afirmar: «Ens hem de felicitar perquè en un any i mig més de cent cinquanta professors ja han obtingut les acreditacions correspo-

ments, fet que mostra el bon nivell de la UAB». I, pel que fa al PAS, la rectora va subratllar: «Sense la vostra feina, els objectius que s'ha marcat la Universitat difícilment es podran complir», i va recordar que l'Equip de Govern «està treballant en un nou model de carrera professional que valori cadascú pels seus mèrits».

Ana Ripoll va dedicar un apartat de la seva intervenció a la Festa Major de la UAB per explicar que el Consell de Govern ha fet un estudi sobre el tema i ha arribat a la conclusió que cal «repensar el model de festa» a causa dels problemes econòmics, mediambientals, de seguretat i de mobilitat que planteja. Va anunciar que enguany «no se celebrarà la festa com s'havia fet fins ara» i que una comissió està treballant per plantejar alternatives.

Els representants dels treballadors de la UAB van aprofitar l'acte per llegir un manifest signat per les juntes de PDI i de PAS funcionari i els comitès d'empresa de PDI i PAS laboral, i les seccions sindicals de CCOO, CAU, CGT i UGT de la Universitat. Al text, titulat «Construïm la UAB des de la participació i la diferència», es reclama que no es retallin «els drets dels representants dels treballadors», que es respectin «els àmbits de negociació», que es compleixin els «acords pactats amb els anteriors equips» i que s'iniciïn «les negociacions laborals aturades».

Per cloure l'acte, el Cor de la UAB, dirigit per Poire Vallvé, va interpretar la cançó «Yesterday», de The Beatles, i el tradicional cant «Gaudeamus igitur». L'acte, que va tenir lloc a la sala d'actes del Rectorat, es va desenvolupar en condicions «infoaccessibles», és a dir, amb sistemes de subtítolació, d'audiodescripció, etc., perquè totes les persones poguessin seguir les activitats independentment de les discapacitats sensorials.

El Cor de la UAB, dirigit per Poire Vallvé, va interpretar la cançó «Yesterday» i el «Gaudeamus igitur».

Les facultats de Medicina i de Traducció i d'Interpretació inauguren el nou curs

Els centres de la Universitat Autònoma de Barcelona ja han començat a organitzar els seus respectius actes per inaugurar el curs 2009-2010, que arriba marcat per les novetats acadèmiques. El mes de setembre, les facultats de Medicina i de Traducció i d'Interpretació van obrir el foc amb sengles actes.

El 14 de setembre, la Facultat de Medicina de la UAB va inaugurar un curs acadèmic que suposa un moment històric, ja que l'Escola d'Infermeria de l'Hospital de la Vall d'Hebron s'integra a la Facultat.

En l'acte, es va donar la benvinguda als nous estudiants, es van lliurar els Premis Extraordinaris de Llicenciatura del curs 2008-2009 i es va retre homenatge als professors i als membres del PAS que compleixen els vint-i-cinc anys a la Facultat, així com al personal i als dos exdegans recentment jubilats, Francesc González Sastre i Àlvar Net.

L'actual degà de la Facultat, Joaquim Coll, va destacar que el centre ofereix

El degà de Medicina, Joaquim Coll, lliurant els premis.

«un entorn professional de treball en equip», perquè, tant a la medicina com a la infermeria, és vital que «les persones que han de treballar juntes estudiïn juntes». I la rectora de la UAB, Ana Ripoll, va anunciar que, amb vista al futur, la Universitat vol implantar el grau de Fisioteràpia i consolidar l'Hospital Parc Taulí com a cinquè centre de l'anella hospitalària.

INAUGURACIÓ A TRADUCCIÓ

Per la seva banda, la Facultat de Traducció i d'Interpretació va inaugurar el

curs el 30 de setembre, coincidint amb el Dia Internacional del Traductor. El vice-rector d'Estudis de Postgrau, Carles Jaime, i el degà de la Facultat, Francesc Parcerisas, van presidir l'acte.

Parcerisas va destacar la novetat que representen els graus de Traducció i d'Interpretació i d'Estudis d'Àsia Oriental. El degà va reflexionar que, en un moment de crisi econòmica, la Universitat té la «responsabilitat social d'acollir els alumnes que busquen una formació necessària». Va afegir que, per això, «la universitat pública necessita més recursos, tot i la crisi», i va fer una crida a corregir la precarietat laboral que afecta molts membres del personal docent investigador.

A l'acte, a més, es va retre homenatge a la pedagoga i traductora Carme Serrallonga. Les doctores Pilar Godayol i Lluïsa Julià van glossar la vida i trajectòria professional de Serrallonga, una de les grans traductores de les lletres catalanes.

PREMIS

Premi d'Investigació Històrica Jaume Lladó Ferragut 2009

Bartomeu Martínez Oliver, investigador en formació al Departament d'Art, ha estat guardonat amb el Premi d'Investigació Històrica Jaume Lladó Ferragut 2009 pel seu treball *Selva en l'edat moderna. Art i Església a la Mallorca del segle XVI a través de les visites pastorals del bisbe Joan Vic i Mantique (1573-1604)*, que publicarà l'Abadia de Montserrat. Les línies de recerca de Bartomeu Martínez giren al voltant de l'art dels segles XVI i XVII a l'antiga Corona d'Aragó; el patrimoni cultural religiós català i mallorquí; pintura, arquitectura i escultura, retaulística; i fonts documentals i arxivístiques: visites pastorals (XVI-XVII).

Premi de poesia Amadeu Oller per a l'alumne Marc Rovira

Marc Rovira Urien, alumne de Filologia Catalana i Hispànica, ha obtingut el 45è premi de poesia Amadeu Oller amb el recull de poemes *Passejant a l'ampit d'una papella maula*.

En aquesta obra, el poeta explora la vulnerabilitat de l'ésser, la fragilitat de la identitat, la memòria fugissera, el destí juganer o el desamor de l'amor.

El premi no té dotació econòmica i serà editat per Galerada en la col·lecció «Eixcams». El guardó el convoca la parròquia de Sant Medir, que el va crear en memòria de mossèn Amadeu Oller l'any 1965.

Àlex Bas, membre del Consell de Garanties Estatutàries

Àlex Bas Vilafranca, professor d'Història del Dret al Departament de Dret Públic i de Ciències Historicodirigides de la Universitat Autònoma de Barcelona, va ser elegit membre del Consell de Garanties Estatutàries de la Generalitat de Catalunya, institució que substitueix el Consell Consultiu.

Les àrees de treball del professor Àlex Bas són la història del dret i el dret públic. Recentment ha publicat la monografia *L'avantsala de l'Estatut. L'autogovern de Catalunya a la llum de la seguretat pública (de 1980 a 2006)*.

Vint joves amb talent inicien els estudis universitaris amb una beca salari Ítaca-Santander

➤ Aquesta és la primera iniciativa d'aquestes característiques que es fa en una universitat espanyola

La UAB i el Banc de Santander han concedit vint beques salari a estudiants de batxillerat amb un alt rendiment acadèmic i que provenen d'entorns socioeconòmics amb dificultats. L'objectiu és que puguin iniciar i continuar els seus estudis universitaris. Les beques han estat lliurades en mà per la rectora Ana Ripoll i pel president del Banc de Santander, Emilio Botín, en un acte que va tenir lloc a Casa Convalescència el 30 de setembre passat.

Les beques salari inclouen el pagament de 500 euros mensuals durant deu mesos l'any i renovables al llarg dels anys de durada dels estudis de grau. A més de l'import de la matrícula, als estudiants també se'ls costejaran, si cal, les despeses d'allotjament a la Vila Universitària.

La mitjana de la nota de tall que han assolit aquests vint alumnes està pel damunt de 9 i procedeixen d'instituts d'ensenyament secundari de diverses poblacions de Catalunya: la majoria són de la comarca del Vallès i de la zona metropolitana de Barcelona, com ara Sabadell, Terrassa, Rubí, Santa Coloma de Gramenet o l'Hospitalet de Llobregat. Pel que fa al gènere, és interessant destacar que, entre els vint alumnes seleccionats, hi ha setze noies i quatre nois. Quant a la carrera que han elegit, el ven-

Els estudiants premiats amb els representants de la Universitat i del Banc de Santander.

L'alumna Laura Castañeda va fer de portaveu dels premiats.

tall és molt ampli i destaquen els estudis de l'àmbit de la biotecnologia i de ciències de la salut.

Aquesta iniciativa és la primera d'aquestes característiques que es posa en marxa en una universitat espanyola i és deguda al fruit del compromís social de la UAB i el Banc de Santander.

Des de l'any 1999, la UAB i el Banc col·laboren en projectes destinats a incentivar l'interès pels estudis universitaris i facilitar l'accés a la universitat

Diferents moments de l'acte a Casa Convalescència.

Càtedres de Transferència Parc de Recerca UAB-Banc de Santander

Durant l'acte de lliurament de les beques salari es van concedir les Càtedres de Transferència Parc de Recerca UAB-Santander. La seva finalitat és actuar com a intermediari entre la Universitat i els seus centres de recerca i la societat tot impulsant la transferència de coneixement i els resultats de la recerca. Les Càtedres de Transferència Parc de Recerca UAB-Santander han estat atorgades a sis investigadors de departaments de la UAB i de centres d'investigació que formen part del Parc de Recerca UAB: Adriana Kaplan, del Departament d'Antropologia Social i Cultural; Josep Lladós, del Centre de Visió per Computador, Ferran Martín, del Departament

d'Enginyeria Electrònica; Enric Querol, de l'Institut de Biotecnologia i de Biomedicina; Gonzalo Seco, del Departament de Telecomunicacions i Enginyeria de Sistemes; i Nora Ventosa, de l'Institut de Ciència de Materials de Barcelona (CSIC).

entre les persones que tenen dificultats socioeconòmiques. En aquest sentit, destaca el programa Campus Ítaca, una iniciativa que es basa en una idea de la Universitat de Strathclyde (Glasgow, Escòcia), i que també té el patrocini del Banc de Santander. Campus Ítaca és obert a joves que estudien tercer d'ESO, moment en què han de decidir si dedicaran part de la seva vida a estudiar a la universitat. El programa consisteix en l'estada de dues setmanes de durada al campus universitari, on, tutelats per docents de la UAB, treballen en la resolució de problemes i aprenen que l'esforç intel·lectual i la superació poden ser una font de satisfacció. Els guanyadors de les beques salari procedeixen de centres educatius que han estat vinculats al Campus Ítaca.

Un total de 8.120 nous estudiants matriculats a la UAB

➤ La xifra representa que s'han matriculat al voltant de mil alumnes més que el curs passat

La UAB ha matriculat 8.120 nous estudiants aquest nou curs 2009-2010, inclosos els assignats el setembre, la qual cosa significa que s'han matriculat al voltant de mil alumnes més que el curs passat.

La demanda d'estudis a la Universitat Autònoma de Barcelona en general ha estat molt alta i destaca la bona acceptació de tots els estudis de grau nous o titulacions emergents.

Una conseqüència directa n'ha estat l'increment de la nota de tall en molts dels estudis. Per sobre del 7 en la nota de tall tenim tretze titulacions dins els àmbits de biociències, ciències de la salut, ciències i ciències de la comunicació.

Cal dir que aquest curs les places ofertes han augmentat un 7,11 % respecte del curs anterior, mentre que les places vacants han disminuït un 19,97 %.

TESTIMONIS

Els estudiants que han tret la nota més alta d'accés als estudis des del Batxillerat en les diferents àrees de coneixement expliquen per què han triat la carrera que han triat i com s'ho han fet per treure notes altes al Batxillerat i a les PAAU.

Joaquim Peña, Química (9,51). Faig aquesta carrera perquè m'interessa molt saber el perquè de les coses. Vaig triar la UAB per la proximitat. El pla de la UB i el de la UAB eren molt semblants, però com que visc a Sant Quirze em quedava més a prop l'Autònoma. Per treure bones notes el que he fet és estar al 100 % a classe, intentar entendre-ho tot i, si tinc dubtes, ho pregunto als professors. A casa intento repassar cada dia el que hem fet a classe, quan el futbol m'ho permet (vaig tres dies a entrenar-me).

Sara Romero, Medicina (9,59). A segon d'ESO ja vaig tenir clar que volia ser metgessa. És un tema vocacional. No em veia fent una altra cosa. Em vaig decidir per la UAB al Saló de l'Ensenyament, on em van informar molt bé i em van explicar que a tercer curs ja anaves a l'hospital. També vaig veure que les notes de la UAB al MIR eren més altes que les de les altres universitats. Per treure bones notes porto les coses al dia i em miro el que faig a classe cada vespre; si ho deixo per a l'últim dia m'estresso massa!

Alberto Moyano Muñoz, Traducció i Interpretació (Anglès), 9,72. M'agradaria aprendre com més idiomes millor. Dins la carrera també estudio xinès... vaig veure que era difícil estudiar-lo pel meu compte i el vaig triar. M'encantaria treballar d'interpret en algun organisme internacional. Vaig triar la UAB perquè és la que té més oferta d'idiomes dins la carrera. Per treure bones notes no segueixo cap mètode. El que sí que veig és que tinc molta memòria i que tinc molta capacitat per organitzar-me.

Berta Peris Estany, Biologia Ambiental (9,52). No sabia si fer Ciències Ambientals o Biologia, però en veure aquesta nova carrera ja ho vaig tenir més clar. Jo coneixia la UAB de quan estudiava batxillerat, perquè a l'assignatura de Biologia el professor ens va portar a veure un experiment amb peixos que havien fet a Ciències. Fins i tot els vam poder tocar a les peixeres que tenien a Medicina. Metodologia per treure bones notes? Jo tinc la sensació que no en tinc. Jo estic atenta a classe, repasso els apunts a casa i també em va molt bé estudiar en grup: explico als altres el que no entenen i els altres m'expliquen a mi el que no entenc.

Nicolau Maria Manubens, Enginyeria Informàtica (8,88). Els meus pares i el meu germà són informàtics i tenia clar que volia estudiar això. Els dubtes que tinc són més per després, per les sortides professionals: robòtica, programació o disseny de multimèdia. Vaig triar la UAB perquè tant els meus pares com el meu germà hi han estudiat i en tenia bones referències. Per treure bones notes el que faig és estar atent i procurar entendre tot el que es diu a classe. La veritat és que m'agraden les assignatures que tinc i cada dia dedico unes dues o tres hores a casa a fer els treballs i els deures que ens posen.

Miriam Juan-Torres González, Dret (9,55). Vaig triar Dret perquè et dona una cultura de base molt bona i et possibilita moltes sortides laborals. Et dona coneixements per al dia a dia. La UAB la vaig triar perquè té prestigi, un bon campus i és a prop d'on visc. A més, vull fer Relacions Internacionals o Diplomàcia i la carrera de Dret em va bé per accedir-hi. Com ho he fet per treure bones notes? No és qüestió d'estar moltes hores sinó d'estar concentrada quan s'estudia. No es pot estudiar pendent del messenger i del mòbil i amb la tele engegada... Jo crec que el que cal és tenir voluntat real d'estudiar i saber concentrar-se.

BREUS

Seminari internacional sobre el moviment obrer a la ciutat

La Fundació Cipriano García-Arxiu Històric de CCOO Catalunya, juntament amb el CEFID-UAB, va organitzar el Seminari Internacional d'Història «El moviment obrer a la gran ciutat. De la mobilització sociopolítica a la crisi econòmica (1960-1980)», que va tenir lloc els dies 14 i 15 de setembre a Barcelona. Un grup d'especialistes es van reunir durant les dues jornades per debatre, a partir d'estudis focalitzats en alguns casos, sobre la mobilització i la protesta social del moviment obrer a les grans ciutats espanyoles i europees al llarg de dues dècades.

La UAB, en l'organització de la Fira del Llibre a Mèxic

La cultura catalana va ser la convidada d'honor a la XXI Fira del Llibre d'Antropologia i Història de la Ciutat de Mèxic, on hi va ser present amb diverses xerrades i exposicions. Aquesta fira, organitzada per l'Instituto Nacional de Antropología e Historia (INAH) de Mèxic, va tenir lloc del 17 al 27 de setembre. La UAB es va encarregar d'organitzar les activitats, on es van mostrar diferents aspectes de la cultura catalana en col·laboració amb l'Institut Ramon Llull i altres institucions.

Jornades Pedagògiques sobre l'Ensenyament del Francès

Els dies 7, 8 i 9 de setembre van tenir lloc les XXIV Jornades Pedagògiques sobre l'Ensenyament del Francès a Espanya, sota el lema *Diversitat lingüística i interculturalitat*. Les jornades, emmarcades en la Universitat d'Estiu, van tenir lloc a Casa Convalescència i van ser organitzades per l'Institut de Ciències de l'Educació de la UAB amb la col·laboració del Departament de Filologia Francesa i Romànica de la UAB. En l'acte, adreçat a professors de francès de qualsevol nivell, hi van intervenir lingüistes i especialistes conferenciants de moltes universitats, centres i escoles diverses, entre els quals n'hi havia de provinents de països de parla francesa, com la Universitat de Lió II, la Universitat de Niça o la Universitat de Ginebra, entre d'altres. En el congrés es va tractar de l'ús de les TIC en l'ensenyament de les llengües estrangeres, la didàctica, la lingüística i la literatura francesa, i els objectius d'aprendre el francès, entre d'altres.

La UAB opta a ser un Campus d'Excel·lència Internacional

El projecte es titula: «Aposta pel coneixement i la innovació».

➤ Ha estat elegida pel Ministeri, amb 14 universitats més, d'entre les 51 que optaven a la distinció

La UAB ha estat elegida pel Ministeri d'Educació com una de les quinze universitats espanyoles que, pel conjunt de les seves característiques, pot optar a ser Campus d'Excel·lència Internacional després de la seva participació en el Subprograma de la Convocatòria per al Desenvolupament i Creació del Pla Estratègic de Viabilitat i Conversió en Campus d'Excel·lència Internacional.

La UAB s'hi ha presentat amb un projecte que du el títol «UABCEI: aposta pel coneixement i la innovació». A aquesta primera convocatòria, s'hi han presentat cinquanta-una propostes d'universitats espanyoles. D'aquestes, se n'han seleccionat quinze, quatre de les quals són catalanes.

Després d'aquesta primera avaluació, la UAB ja té el camí obert per concórrer a l'obtenció de la qualificació de Campus d'Excel·lència Internacional mitjançant una avaluació internacional que tindrà lloc aquest mes de novembre.

Actualment, la globalització planteja a les universitats reptes estratègics molt ambiciosos si pretenen ser reconegudes com a institucions d'excel·lència internacional. La UAB vol afrontar aquests desafiaments per situar-se entre les millors universitats europees i mundials.

La UAB s'ajusta perfectament als objectius del Programa CEI. S'ubica en un campus integral, on es treballa i es viu. Està connectada al seu entorn territorial, és sensible amb el medi ambient i té una qualitat acadèmica contrastada, un entorn científic amb 25 centres i instituts d'investigació de prestigi reconegut. Disposa de grans instal·lacions, com el sincrotró Alba, i d'un teixit empresarial d'alt contingut tecnològic que configura el Parc Tecnològic del Vallès i les grans empreses de l'arc de la B-30.

Un projecte amb dues grans actuacions estratègiques

Per a la Universitat Autònoma de Barcelona, esdevenir un Campus d'Excel·lència Internacional és un objectiu prioritari, perquè li permetrà la dinamització del procés d'agregació col·laborativa del potentíssim entorn I + D + I englobat actualment en el Parc de Recerca UAB (PRUAB), amb una massa crítica i complementarietat transversal de gran valor afegit.

El projecte defineix dues grans actuacions estratègiques. D'una banda, l'anomenat Barcelona Nanotechnology Cluster-Bellaterra, que se centra en el camp dels materials i de la nanotecnologia, del qual forma part la UAB, una sèrie de centres de recerca i

empreses ubicades en el PRUAB i que es basa en la presència d'una instal·lació singular com el sincrotró Alba.

De l'altra, el camp de la biotecnologia i de la biomedicina, basat tant en els centres de recerca bàsica al campus UAB com en els situats en els entorns dels hospitals universitaris vinculats a la Universitat Autònoma de Barcelona, atesa la seva característica de recerca clínica i tradicional.

A més, també hi ha prevista una actuació singular que se centra en el complex històric de l'Hospital de la Santa Creu i de Sant Pau, que acollirà un projecte en el camp de les ciències socials i de la cooperació internacional.

La Fundació Doctor Robert celebra el desè aniversari

➤ En la jornada anterior, la Fundació Josep Laporte va tenir Ana Pastor com a convidada als Dinars

El mes de setembre passat, dues institucions vinculades a la UAB amb seu a Barcelona van dur a terme sengles esdeveniments importants. La Fundació Doctor Robert va celebrar el seu desè aniversari amb un emotiu acte a l'aula magna el 17 de setembre. Amb la participació d'antics col·laboradors de la Fundació i d'altres personalitats, com ara Fernando Perpiñá-Robert, besnet de l'il·lustre doctor que dona nom a la institució, l'actual director Josep Torrent i el seu equip van celebrar deu anys de treball en la formació continuada en l'àmbit de les ciències de la salut i de la vida. Durant aquests anys, per la Fundació han passat prop de 13.500 alumnes i al voltant de 1.500 professors, i s'hi han fet 657 activitats, de les quals la meitat són cursos específics. Durant la celebració es va presentar, a més, la primera monografia de la Fundació, *Para deliberar en los comités de ética*, de Francisco Montero i Màrius Morlans.

En la jornada anterior, la Fundació Josep Laporte va tenir Ana Pastor, vicepresidenta segona de la Mesa del

Un moment de l'acte de la Fundació Doctor Robert.

Congrés dels Diputats i exministra de Sanitat i Consum, com a ponent convidada al XXVIII Dinar a Casa Convalescència. En línies generals, la Dra. Pastor va reivindicar un model sanitari d'integració, cohesió i qualitat, universal i públic. Partidària del sistema descentralitzat de la sanitat, defensa, però, una base comuna interconnectada i reclama una major humanització i una ampliació de l'assistència cap a l'àmbit sociosanitari. Quant a la grip A, gran tema sanitari del moment, l'exministra considera adequat l'establiment de pautes comunes i compartides a tot l'Estat. Els Dinars a Casa Convalescència, cicle de debats al voltant de l'actualitat sanitària, són impulsats per la Fundació Josep Laporte juntament amb la UAB i Pfizer.

NOMENAMENTS

Nou vicegerent de Recerca

Des del 15 de setembre d'enguany, **Iván Martínez Flores** és el vicegerent de Recerca. És doctor en Biologia i màster en Ciències de l'Animal de Laboratori. Ha estat professor associat a la Facultat de Medicina de la UAB i tècnic de gestió de projectes. Ha participat en diversos Projectes d'I + D nacionals i internacionals finançats en convocatòries públiques i és coautor de diverses publicacions científiques. Aplega una dilatada experiència en negociació de contractes i convenis d'investigació amb institucions públiques i amb empreses. Des del 2005 fins ara s'ha ocupat de la direcció de l'Oficina de Transferència de Resultats d'Investigació (ADVAR) de la UAB. D'altra banda, pel que fa al PDI, darrerament s'han produït els relleus següents: **Raquel Piqué Huerta** és, des del 1 de setembre, directora del Departament de Prehistòria; des de la mateixa data, **Aurelio Díaz Fernández** és director del Departament d'Antropologia Social i Cultural. **Blanca Vilà Costa** és també, des del 1 de setembre, directora del Centre de Documentació Europea. Des del 9 de setembre, **Cecília Gassull Bustamante** és directora del Departament de Didàctica Musical, Plàstica i Corporal; i, a partir del 15 de setembre, **Lucile Nussbaum Capdevila** és directora del Departament de Didàctica de la Llengua, de la Literatura i de les Ciències Socials. Finalment, des del mes de juliol, **Joaquim Brugué Torruella** ocupa el càrrec de director de l'Institut de Govern i Polítiques Públiques (Igovp). Pel que fa al PAS, **Isabel García Pérez** és la cap de l'Oficina de Coordinació Institucional des del 1 d'octubre d'enguany.

EL WEB

www.es.globaltalentfcri.com

La Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació (FCRI) acaba de posar en marxa la plataforma digital Global Talent, un producte en forma de diari digital que neix a Catalunya amb clara vocació internacional. Amb el suport del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa de la Generalitat de Catalunya, es tracta de la primera concreció de l'esperit divulgador de la ciència recollit en el Pacte Nacional per a la Recerca i la Innovació (PNRI). L'objectiu és disseminar i divulgar la ciència més actual, explicar com el coneixement es tradueix en economia i promoure el debat social de les idees. Per assolir-lo, parteix del sistema de ciència i tecnologia català per situar-lo en el context internacional. La plataforma és un diari digital que incorpora les darreres innovacions tecnològiques del web 2.0. La comunitat científica és un dels públics principals al qual s'adreça.

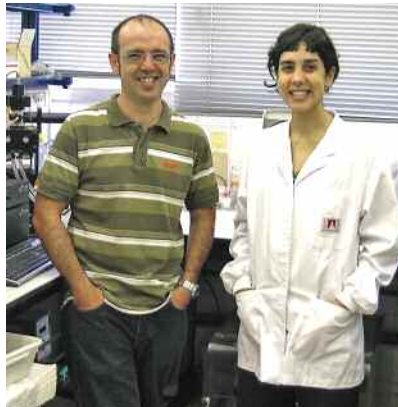
RECERCA

Descobreixen un mecanisme que pot desencadenar nombroses malalties genètiques

➤ L'estudi l'han fet els investigadors del Departament de Bioquímica i de Biologia Molecular

La recerca revela que proteïnes susceptibles de causar greus malalties conformacionals genètiques, com ara l'esclerosi lateral amiotròfica, podrien acabar provocant-les.

L'agregació proteica i el plegament incorrecte de les proteïnes es troben en l'origen de moltes malalties conformacionals, que poden ser d'origen genètic o d'aparició espontània. Les proteïnes que hi estan implicades poden tenir una forma desestructurada o lineal, desplegada –com en la malaltia d'Alzheimer, en la de Parkinson o en la diabetis mellitus de tipus 2–, o globular, mostren una estructura tridimensional i estan replegades sobre elles mateixes. Les primeres han estat àmpliament caracteritzades pels investigadors i se'n coneix el procés pel qual es despleguen, ja que deixen al des-

Els investigadors de la UAB.

cobert les regions perilloses amb tendència a agregar i esdevenen tòxiques. De les globulars, en canvi, que se sap que estan associades a greus malalties hepàtiques, cardíaques, renals o neurològiques, no es coneixia de manera clara com podien agregar-se, tot i trobar-se ben plegades dins el cos humà.

Mitjançant l'anàlisi computacional de la seva estructura tridimensional, els investigadors Salvador Ventura i Virgínia

Castillo han descobert que la causa es troba en la separació d'aquestes proteïnes globulars, que en condicions de no malaltia es troben associades en parelles a altres proteïnes, o en complexos de més subunitats en produir-se una mutació genètica.

EL FUNCIONAMENT DEL PROCÉS

El que fa una d'aquestes proteïnes és tapar la regió amb tendència a agregar de l'altra per evitar el desencadenament d'aquest procés. Així, aquestes regions romanen ocultes a l'interior de la seva estructura i són inofensives per a l'organisme mentre les dues proteïnes estan encaixades.

Com a possibles estratègies, proposen d'introduir-hi mutacions genètiques per tal d'enfortir la seva associació i el desenvolupament de molècules específiques que bloquegin les regions perilloses de les proteïnes ja dissociades.

Els investigadors pensen que la seva descoberta, publicada a *PLoS Computational Biology*, també podria estar darrere d'altres malalties de les quals

Dos nous investigadors ICREA s'incorporen a la UAB

El Centre de Lingüística Teòrica ha incorporat al seu equip de recerca el professor ICREA Cedric A. Boeckx, especialista en biolingüística i teoria sintàctica, que ha desenvolupat la seva trajectòria docent i de recerca durant els últims sis anys a la Universitat de Harvard (EUA).

Cedric A. Boeckx és doctor i màster en Lingüística per la Universitat de Connecticut. Ha desenvolupat la seva trajectòria docent i de recerca a les universitats nord-americanes de Harvard, Maryland i Illinois i a la Universitat de Leiden (Holanda). Ha participat en seminaris i cursos a la Universitat de Keio (Japó) i a l'Institut Tecnològic de Massachussets (MIT). D'altra banda, l'Institut de Bio-

tecnologia i de Biomedicina incorporarà, el gener vinent, el professor Mario Cáceres, qui centrarà la seva recerca en el desenvolupament del projecte de recerca pel qual li ha estat concedida una beca ERC Starting: «Anàlisi funcional i evolutiva de les inversions polimòrfiques en el genoma humà». Mario Cáceres és doctor en Biologia per la UAB i ha fet un postdoctorat a l'Institut Salk d'Estudis Biològics (Califòrnia) i a la Facultat de Medicina de la Universitat Emory (Atlanta). És expert en reorganitzacions cromosòmiques i en els canvis que es produeixen en l'expressió dels gens i les seves conseqüències des d'una perspectiva genòmica i evolutiva.

Cedric A. Boeckx, a dalt, i Mario Cáceres, a baix.

Grup de Recerca de Geografia i Gènere

➤ L'objectiu principal és la introducció de la perspectiva de gènere en la disciplina geogràfica

El Grup de Recerca de Geografia i Gènere es va crear l'any 1987 i el va aprovar formalment com a grup de recerca (ANE) la Junta de Govern de la Universitat Autònoma de Barcelona el 1995. És Grup de Recerca Consolidat per la Generalitat des de mitjan anys noranta i ha estat recentment renovat com a Grup Consolidat de Recerca fins al 2013.

El grup té com a objectiu principal la introducció de la perspectiva de gènere en la disciplina geogràfica. El concepte de gènere és transversal en molts camps de la geografia i la seva incorporació a la recerca en geografia aporta una perspectiva molt innovadora que contribueix a la renovació del cos teòric de la geografia, ja que l'adequa al context postestructuralista de les ciències socials.

La diversitat de la infància en funció del context

Els dies 16, 17 i 18 de juliol, la Facultat de Filosofia i Lletres va acollir el Segon Congrés Internacional de Geografies de la Infància, la Joventut i les Famílies (Second International Conference on Children, Youth and Families). La trobada, de caràcter bianual, va ser organitzada pel Grup de Recerca de Geografia i Gènere del Departament de Geografia i va reunir més de setanta participants, entre els quals cal destacar les conferenciantes Cindi Katz (Universitat City de Nova York), Lia Karsten (Universitat d'Amsterdam) i Louise Holt (Universitat de Reading).

El Congrés, que va girar entorn del tema «Diverse childhoods in international contexts: gender and other social and cultural differences», va consistir en setze sessions paral·leles que van tractar qüestions com la mobilitat infantil i les migracions; les famílies, les llars i la vida quotidiana; les relacions i les xarxes socioespacials dels infants; la identitat i la subjectivitat; i les polítiques públiques sobre la infància. El Congrés va oferir l'oportunitat d'intercanviar experiències i estudis de caràcter internacional amb acadèmics provinents de diferents disciplines i països.

El concepte de gènere és transversal en molts camps de la geografia.

El grup és dirigit per la catedràtica de Geografia Maria Dolors García Ramon. En el grup, hi treballen professors i becaris de la UAB, com també professores de la Universitat de Girona, de les universitats nord-americanes de Cornell i d'Arizona i del Consell d'Investigacions Científiques i Tècniques (Conicet) de l'Argentina. Altres universitats europees amb les quals es mantenen contactes i col·laboracions estables són: la Universitat d'Amsterdam (Països Baixos), la Universitat Tècnica Nacional d'Atenes (Grècia), les universitats de Durham i Reading (Regne Unit), la Universitat de Zuric (Suïssa) i la Universitat de Tel-Aviv (Israel).

El grup ha realitzat recerca, en primer lloc, en el camp dels estudis rurals,

Fa recerca en el camp dels estudis rurals sobre dona i agricultura familiar i el nou paper que hi tenen les dones

sobre dona i agricultura familiar, i últimament sobre el desenvolupament rural i el nou paper que les dones tenen en aquest procés en el món rural. D'altra banda, aprofitant els contactes amb investigadores nòrdiques, s'ha treballat recentment en un estudi comparatiu entre Espanya i Noruega que fa una lectura de gènere en la representació del

món rural a través dels mitjans de comunicació.

També s'estudia l'evolució del treball de les dones en municipis rurals catalans i els seus reptes futurs.

Una segona línia de recerca tracta de la història del pensament geogràfic des de la perspectiva de gènere, en particular la representació del discurs colonial a través de l'anàlisi de les narratives viatgeres (d'exploradors i exploradores). El treball s'ha centrat en les antigues colònies espanyoles, sobretot al nord d'Àfrica i a l'Amèrica Llatina. El grup també ha investigat l'hegemonia anglosaxona en l'enfocament de la geografia i gènere i les possibles respostes de resistència a partir de les tradicions geogràfiques més locals.

ESTUDIS URBANS I DE GÈNERE

Una tercera línia de treball, en la qual investiguen actualment la majoria d'investigadors del grup, és la dels estudis urbans i gènere (espais públics, vida quotidiana, identitat i ús del temps). Entre altres projectes, el grup està acabant una recerca titulada «Espais públics, llocs d'inclusió o d'exclusió? Aportacions des de la geografia social i del gènere» (2006-2009). Ara els investigadors estan iniciant un nou projecte sobre «Fer ciutat des dels barris. Geografies del gènere i de l'edat en la construcció del teixit urbà» (2009-2012). Aquests dos projectes estan finançats pel Ministeri d'Educació.

Primer estudi europeu sobre tolerància i literatura

➤ Ha estat una iniciativa de diferents departaments de la UAB i hi han participat 25 investigadors

La UAB ha dirigit el primer estudi europeu de conjunt que analitza com els grans escriptors de tots els temps, des de Ramon Llull fins a Salman Rushdie, aborden la idea de la tolerància i la convivència a les seves obres.

Publicat per l'editorial alemanya Lit-Verlag, ha estat una iniciativa interdepartamental i interdisciplinària del Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana i del Departament de Filologia anglesa i de Germanística de la Universitat Autònoma de Barcelona, dirigida pels professors Alexander Fidora (ICREA) i Bernd F.W. Springer. En l'elaboració d'aquest estudi, hi han participat vint-i-cinc investigadors, deu dels quals són experts de la Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB. A més dels directors, hi han intervingut els professors Daniel Álvarez Gómez, Óscar de la Cruz Palma, Joan Curbet, Fátima Gutiérrez, Cándida Ferrero Hernández, Felicity Hand, David

Owen i Anna Rossell. La idea de tolerància té una llarga trajectòria dins la cultura europea. Fins ara, aquesta història ha estat estudiada, sobretot, des del punt de vista històric i filosòfic. Un reflex molt poc estudiat de l'evolució del concepte de la tolerància és, en canvi, la seva expressió artística en la literatura europea i mundial.

El present volum, publicat en alemany amb el títol *Religiöse Toleranz im Spiegel der Literatur (Tolerància religiosa a través de la literatura)*, s'ocupa precisament d'aquesta dimensió de la idea de tolerància.

ALGUNS INTERROGANTS

Com expressaven els autors medievals aspectes de la idea de la tolerància en els seus escrits? Quins recursos literaris i quin lèxic empraven els filòsofs i escriptors il·lustrats per formular les seves idees arran de la tolerància i convivència? Quins gèneres literaris i quina pragmàtica es fan servir en obres actuals? Aquestes són algunes preguntes que plantegen els autors del llibre i que poden conduir a comprendre la configuració d'un concepte que és un dels pilars de la cultura de la pau.

El Port d'Informació Científica, amfitrió d'una conferència sobre tecnologia *grid*

La conferència va tenir lloc a Barcelona.

El PIC (Port d'Informació Científica), centre del Parc de Recerca UAB, va ser l'amfitrió de la conferència sobre computació distribuïda més gran del món, EGEE'09 (*Enabling grids for e-science – Habilitació de graelles de càlcul per a la ciència electrònica*), que va tenir lloc a Barcelona del 21 al 25 de setembre.

Durant els últims sis anys, el programa EGEE ha crescut fins a esdevenir la infraestructura de computació distribuïda multidisciplinària més gran del món. Enguany, amb el lema *Unir forces per arribar a la xarxa de computació europea sostenible*, les comunitats d'usuaris van demostrar la utilitat d'aquesta tecnologia. Hi va haver demostracions de diversos camps de recerca, incloent-hi la medicina, l'oceanografia, la gestió d'emergències i, per descomptat, les aplicacions de física del major consumidor de recursos *grid* del món, el Gran Col·lisionador d'Hadrons (LHC), que van disposar d'un espai dedicat patrocinat conjuntament pel PIC i el CERN (Laboratori Europeu de Física de Partícules).

BREUS

La UAB, la segona universitat en rendiment investigador

La UAB és la segona universitat en rendiment investigador d'Espanya, amb més de 10.300 articles publicats, segons l'informe elaborat enguany pel grup de recerca SCImago, que analitza la productivitat científica de més de dues mil institucions de tot el món durant el quinquenni 2003-2007. El rànquing també inclou set centres membres del Parc de Recerca i de l'Esfera UAB. Les cinc primeres posicions del rànquing SIR (SCImago Institutions Rankings), les ocupen el Centre Nacional de Recerca Científica de França (CNRS), les acadèmies de les ciències de la Xina i de Rússia i les universitats de Harvard i de Tòquio.

El CERPTA enforteix les relacions amb la Xina

Una delegació de la UAB, encapçalada pel director del Centre Especial d'Investigació Planta de Tecnologia dels Aliments (CERPTA), Buenaventura Guamis, i pel cap de l'Àrea de Desenvolupament i Valorització de la Recerca de la Universitat –actualment vicegerent de Recerca–, Iván Martínez, es va desplaçar recentment a la Xina, concretament a la ciutat de Wehai (província de Shandong), amb l'objectiu d'establir diversos acords amb el govern i diferents empreses de la zona per a la transferència del coneixement i de la tecnologia de l'àmbit alimentari.

Congrés sobre l'ensenyament de les ciències

Amb el lema *Ensenyament de les ciències en un món en transformació*, el VIII Congrés Internacional sobre Investigació en Didàctica de les Ciències va tenir lloc del 7 al 10 de setembre. Organitzat per l'Institut de Ciències de l'Educació de la UAB i el Vicerectorat d'Investigació de la Universitat de València, el Congrés ha servit per debatre, des de l'àmbit de la didàctica de les ciències, com proporcionar als estudiants i a la població en general, un «grau de competència científica que els ajudi a prendre decisions de manera conscient i raonada».

Un projecte del CVC, a la Galeria Tate de Liverpool

Un projecte de recerca sobre la percepció i el calibratge dels colors realitzat pel Centre de Visió per Computador de la UAB, en col·laboració amb la Universitat de Liverpool del Regne Unit, ha estat exposat durant tres mesos a la Galeria Tate de Liverpool.

Fa dos anys, la iniciativa d'examinar la manera en què els humans percebem el color va donar lloc a la creació de l'empresa derivada TruColour al Regne Unit. La tecnologia que ha desenvolupat aquesta companyia des de llavors s'ha presentat ara com a part del Colour Lab dins l'exposició «Colour chart: reinventing colour, 1950 to today».

L'exposició «Colour chart» s'inspira en l'època del segle xx en què un grup d'artistes van començar a percebre el color com una cosa «preparada» o «ja feta», en lloc de veure'l com una cosa científica o expressiva. L'exposició, amb obres d'Andy Warhol i Frank Stella, entre d'altres, ha atret més de dinou mil visitants.

Un equip de la UAB, al concurs de biologia sintètica del MIT

➤ Es tracta del primer projecte que presenta una universitat catalana a aquest concurs

Un equip de vuit estudiants (cinc de la UAB, un de la Universitat de Santiago de Compostel·la i dos de la Universitat de Granada), coordinats per tres professors del Departament d'Enginyeria Química, Juan Antonio Baeza Labat, Joan Albiol Sala i Pau Ferrer Alegre, participen en l'edició 2009 d'IGEM, la prestigiosa competició de biologia sintètica organitzada pel MIT (Massachusetts Institute of Technology).

Es tracta del primer projecte que una universitat catalana presenta a aquest concurs. Els estudiants desenvoluparan un biosensor per al control de qualitat en el procés de potabilització d'aigües.

Aquest concurs anual per a estudiants universitaris, en el qual participen les millors universitats del món, consisteix a dissenyar i construir, durant quatre mesos, un sistema biològic mitjançant tècniques d'ADN recombinant que realitzi una funció original, i a caracteritzar-ne el funcionament mitjançant models matemàtics.

El MIT envia als participants una biblioteca de biomans (seqüències d'ADN que codifiquen multitud de funcions diferents), que es poden combinar

(i també afegir-ne de noves) per tal d'introduir noves funcions biològiques segons el dispositiu que es pretén desenvolupar.

El projecte presentat per l'equip de professors i estudiants de la UAB se centra en el desenvolupament d'un sistema genètic sintètic que operi com a biosensor de trihalometans (THM). Analitzar trihalometans requereix tècniques analítiques avançades que no sempre estan disponibles.

Els estudiants desenvoluparan un biosensor per al control de qualitat en el procés de potabilització d'aigües

Per això, els estudiants de la Universitat Autònoma de Barcelona han proposat la construcció d'un biosensor que permetria detectar-los.

Per aconseguir-ho, primer han dissenyat, mitjançant eines informàtiques, els elements genètics que cal introduir en un microorganisme per tal que funcioni com a biosensor de trihalometans. Una vegada comprovada la validesa teòrica del sistema a l'ordinador, s'ha de dur a terme la implementació real del dispositiu. El projecte té lloc als laboratoris del Departament d'Enginyeria Química de la UAB.

La UAB vol ser capdavantera en biotecnologia.

La UAB i l'empresa farmacèutica Salupharma Biosimilars cooperaran per desenvolupar i comercialitzar medicaments «biosimilars». L'acord, signat el 30 de juliol, estableix l'objectiu d'exercir

Acord entre la UAB i Salupharma per desenvolupar medicaments «biosimilars»

una transferència recíproca de coneixement i de tecnologia entre la Universitat i l'empresa farmacèutica.

L'empresa Salupharma Biosimilars, SA està constituïda per quatre socis promotors de reconegut prestigi en l'àmbit farmacèutic. Els biosimilars són rèpliques de fàrmacs biotecnològics originals, les patents dels quals han expirat, que garanteixen la mateixa eficàcia terapèutica i seguretat a un preu més baix. A més a més, Salupharma Biosimilars, mit-

jançant aquesta aliança, espera fomentar la innovació en biotecnologia. La biotecnologia és una de les àrees de recerca principals a la UAB. La col·laboració amb l'empresa Salupharma Biosimilars –amb la qual ja va establir un conveni d'assessorament el mes de maig passat– vol contribuir a consolidar la posició de la UAB com una universitat capdavantera en aquest terreny. L'acord estableix l'objectiu d'exercir una transferència recíproca de coneixement i de tecnologia.

COMUNITAT

Una exposició repassa els «40 anys de la UAB»

➤ La mostra pretén oferir imatges del passat i ajudar la memòria dels que n'han format part

Com a cloenda de les celebracions del seu quarantè aniversari, la UAB ha preparat una exposició per recordar aquestes quatre dècades de trajectòria. La mostra es pot visitar del 13 d'octubre al 13 de novembre, a la sala d'exposicions de la Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General.

El professor Enric Cassany és el comisari d'una exposició produïda pel Vicerectorat de Transferència Social i Cultural. Segons els seus responsables, aquesta exposició no vol ser un «assaig d'història de la UAB. Senzillament vol presentar uns materials que ens parlen d'un passat més o menys recent i d'algunes de les iniciatives i realitzacions d'a-

J. Laporte investint doctor *honoris causa* J. Trueta (1976).

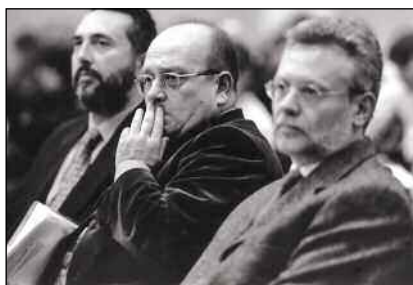
Lluís Llach en el concert que va fer al campus (febrer de 1991).

quests quaranta anys. Pretén oferir als nouvinguts imatges d'aquest passat i ajudar la memòria dels que n'han format part. Es reconeix, així, el paper protagonista d'institucions i de persones de tots els àmbits laborals: dels docents i inves-

tigadors fins al personal d'administració i serveis». També hi ha una exposició virtual organitzada per les Biblioteques de la Universitat Autònoma de Barcelona que es pot visitar al web següent: www.bib.uab.es/comunica/40anys/.

Equip de futbol del PAS (1993).

M. Vázquez Montalbán, nomenat doctor *honoris causa* (1997).

Festa Major i inauguració de la Vila (octubre de 1992).

El Servei d'Activitat Física inicia el curs amb noves activitats

El Servei d'Activitat Física estrena aquest curs una nova modalitat en la seva programació d'activitats dirigides. Es tracta del T-Bow®, una activitat física en la qual es fa servir un arc multifuncional per fer un treball cardiovascular, d'enfortiment i de tonificació.

Pel que fa a les activitats de la piscina, se n'amplia la gamma amb l'«aquasalut», una classe dirigida a tots aquells que vulguin fer activitats de forma tranquil·la.

En aquest mateix sentit també s'ofereixen activitats d'aeròbic i de *steps* bàsics, en què el nivell de dificultat de les coreografies és més baix per donar cabuda a tota mena de públic.

També hi ha altres novetats en les activitats a l'aire lliure: la caminada i la cursa a peu, que es faran pel campus sempre que el temps ho permeti, i activitats esportives d'iniciació al bàsquet, al futbol i al voleibol.

La setmana del 5 d'octubre s'han programat sessions especials d'iniciació per conèixer aspectes bàsics per a l'execució i per poder gaudir més de les classes, aprenent a regular el treball segons les capacitats de cadascú. Són sessions gratuïtes i no cal inscriure-s'hi prèviament. Per aquest curs també s'ha programat un nou curs monogràfic de natació per a embarassades i s'han consolidat els de dansa del ventre, golf i pàdel.

La FAS organitza cursos de formació sobre salut mental

➤ Amb el lema «entén, actua i construeix» es vol oferir als estudiants una formació integral

La Fundació Autònoma Solidària (FAS) ofereix, per al primer semestre d'aquest curs, activitats de formació sobre salut mental reconegudes amb crèdits de lliure elecció. Mitjançant cicles com el de tardor, la FAS apropa als estudiants qüestions socials d'interès a través de xerrades, tallers i cinefòrums, que en el primer semestre se centren en la salut mental i en la discriminació de les persones que pateixen trastorns associats a aquesta.

La FAS, amb el lema «entén, actua i construeix», vol oferir als estudiants una formació integral. Els cursos els imparteixen professionals d'entitats de prestigi i professorat de la UAB que pretenen proporcionar les eines i les habilitats per a la reflexió i construcció conjunta d'una societat més justa i igual.

Aquest curs, el cicle de tardor, que va del 20 d'octubre al 20 de gener, inclou com a eix temàtic la salut mental, tema

sobre el qual es reflexionarà. Es proporcionaran les eines necessàries per esbrinar més sobre la salut mental, els tipus de trastorns mentals que existeixen, les dificultats d'integració que pateixen les persones amb algun trastorn d'aquest tipus o les causes i conseqüències dels prejudicis socials creats entorn d'aquestes persones.

A més de la salut mental, també es tractaran altres temes en el curs formatiu de tardor, com la salut sexual, la privació de llibertat i la discapacitat.

ALTRES CURSOS MONOGRÀFICS

La FAS també ofereix diversos cursos monogràfics per a aquest any, com el Curs d'Agents de Salut, que pretén donar els recursos i coneixements necessaris per a la sensibilització respecte del consum de drogues o respecte de les malalties de transmissió sexual, entre altres aspectes; el Curs d'Introducció a la Cooperació per al Desenvolupament, on es vol fer reflexionar sobre les causes de les desigualtats en un món global; o el Curs d'Introducció a l'Àmbit de la Justícia, per conèixer i entendre les realitats del món penitenciari.

Inici de la poda dels cinc mil arbres del campus

A partir del 5 d'octubre s'iniciarà la poda d'arbrat del campus de Bellaterra. És previst que aquesta intervenció finalitzi abans d'acabar l'any. A banda dels arbres que es poden anualment (com els de les zones d'aparcaments o els situats en llocs de pas), enguany aquest treball preventiu se centrarà fonamentalment al voltant del camí de servei entre la plaça Cívica i Ciències.

Segons el darrer inventari d'arbrat viari i zones verdes, el campus té 4.859 arbres en aquestes zones i el cicle complet de poda es realitza en quatre anys aproximadament. La poda serveix per mantenir l'arbrat en bones condicions i els criteris principals d'elecció del tipus de poda són la prevenció de danys a les persones i la ubicació dels arbres.

Els tipus de poda que es faran són la d'aixecament de capçada (retirada selectiva de branques baixes) i la de manteniment (eliminació de branques dèbils, seques, mal orientades...). En casos molt puntuals, es farà una poda d'aclarida o de reducció de capçada. Les restes vegetals de la poda es retiraran i es duran a una planta de compostatge on en faran adob orgànic.

BREUS

La UAB adequa les estructures organitzatives

La Gerència ha considerat necessària l'adequació de les estructures organitzatives actuals per tal de millorar l'eficiència i l'organització dels recursos, tot això sense que impliqui una despesa addicional. D'acord amb això, se suprimeix la Direcció d'Organització i l'actual Vicegerència de Recursos Humans es transforma en Vicegerència de Recursos Humans i Organització. Es transforma l'Àrea de Gestió i Administració de Recursos Humans en l'Àrea de Personal Acadèmic, amb dependència de la Vicegerència de Recursos Humans i Organització. L'Àrea de Desenvolupament de Recursos Humans es transforma en l'Àrea de Personal d'Administració i Serveis, amb dependència de la Vicegerència de Recursos Humans i Organització. Així mateix, l'Oficina de Planificació i Organització passa a ser Oficina de Planificació Estratègica i Auditoria, adscrita a la Gerència. També es transforma l'Oficina de Serveis de Prevenció en l'Àrea de Prevenció i Assistència.

Per acabar, es canvien les adscripcions de les unitats següents: l'Oficina de Coordinació Institucional s'adscriu a la Gerència; l'Oficina de Gestió de Projectes Estratègics, a la Vicegerència de Recerca; el SAF, a la Vicegerència d'Economia; el Servei de Biblioteques, a la Vicegerència de Recerca; i l'Oficina de Gestió de la Informació i la Documentació, a la Gerència.

Guanyadora del concurs de l'enquesta d'hàbits de mobilitat

Lucía Martínez Pérez, una estudiant de quart curs de Psicologia, de 21 anys, ha estat la guanyadora de l'ordinador portàtil que la UAB ha sortejat entre les persones que el mes de maig passat van omplir l'enquesta d'hàbits de mobilitat de la Universitat. La Lucía, que és procedent de Valls però amb residència a Barcelona durant el curs, viatja amb tren fins al campus i contribueix, així, a fer que el transport col·lectiu sigui l'opció més utilitzada per accedir a la UAB.

Iniciativa nova per comprovar el nivell d'idiomes dels alumnes

➤ La UAB ofereix per primera vegada als estudiants de nou accés comprovar el seu nivell

La UAB ha organitzat per primera vegada proves de llengua als estudiants de nou ingrés per conèixer el nivell d'anglès, francès, alemany o italià, gràcies a una iniciativa que ha encetat aquest nou curs. Aquesta acció s'emmarca en el Pla de Llengües de la UAB, un dels objectius primordials del qual és fomentar el multilingüisme i l'ús d'altres llengües a la Universitat. Les proves, que s'han fet durant aquest mes de setembre, les ha dut a terme el Servei de Llengües de la UAB.

La prova d'anglès s'ha fet a cadascun dels centres o facultats durant la setmana d'acollida i ha durat uns vint minuts. Les proves d'alemany, francès i italià s'han fet al Centre d'Autoaprenentatge de Llengües (CAL), ubicat a la Biblioteca d'Humanitats.

Aquestes proves han de servir perquè els estudiants participants coneguin de primera mà el nivell d'idiomes que tenen

i perquè se'ls pugui orientar des de la Universitat sobre com millorar-lo.

El nivell de participació en la prova d'anglès ha estat desigual en les diferents facultats. Tot i ser la primera vegada que la UAB organitza aquestes proves de nivell opcionals per a l'alumnat de primer any, tres de les catorze facultats han tingut una participació superior al 50 %.

Gairebé tothom que ha fet la prova ha triat la d'anglès. Les proves d'alemany i francès han estat molt poques.

ALTA PARTICIPACIÓ A POLÍTIQUES

En la prova d'anglès, cal destacar l'alta participació de l'alumnat de la Facultat de Ciències Polítiques i de Sociologia, que és del 94 %. Aquest alt percentatge, segons els organitzadors, és degut principalment a la gran implicació i interès del mateix deganat perquè els alumnes fessin la prova. A més, aquí han utilitzat el resultat de la prova per classificar l'alumnat en grups segons el seu nivell d'anglès.

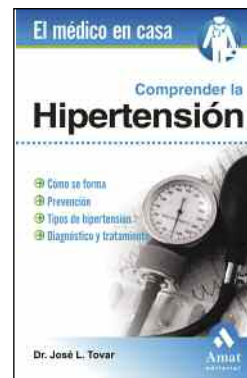
La segona facultat amb un percentatge més alt de participació ha estat la de Ciències de l'Educació, amb el 68 %, seguida de la Dret, amb el 62 %.

Nou restaurant i remodelació del bar de Lletres

El setembre passat es va inaugurar un nou restaurant al campus de Bellaterra que inclou una zona d'autoservei i una ampliació de la terrassa que dona a la rambla Nord, amb una capacitat per a 48 places. Les obres d'ampliació i renovació van començar l'estiu de 2007. La primera fase es va centrar en la zona de serveis, cafeteria i autoservei. La segona fase, iniciada el 2009, va consistir en l'ampliació de la terrassa amb una carpa amb gairebé vuitanta noves places i la construcció del restaurant i del 50 % del menjador d'autoservei. Després de la remodelació, el nou restaurant ha tingut èxit des del primer dia. De fet, els usuaris de l'autoservei han augmentat en un 50 %, la qual cosa significa al voltant de cinc-cents usuaris diaris. Al restaurant hi predomina el

menjar sa i saludable, com amanides diverses, verdures i carns i peix a la planxa. Al campus de Bellaterra es poden trobar onze punts de restauració amb servei de bar, autoservei, restaurant o pizzeria. D'aquests, quatre són bars restaurants amb menús diaris. Al campus cada dia se serveixen uns 4.500 menús diaris.

COMPRENDER LA HIPERTENSIÓN. José Luis Tovar. Barcelona: Amat, 2009. El Médico en Casa.

Aquesta obra apropa al gran públic una patologia de la qual, fins fa poc temps, no se'n parlava obertament. El lector trobarà respostes a les preguntes i tòpics més freqüents sobre la hipertensió: com es mesura, com es produeix, com es pot evitar, quins tipus d'hipertensió hi ha, com es tracta i controla o com s'atura l'incompliment terapèutic. El llibre inclou il·lustracions, fotografies i punts clau al final de cada capítol per facilitar-ne i simplificar-ne la lectura.

GUIA FONÈTICA PER A LES TELEVISIONS LOCALS. David Paloma, M. Antònia Puigrós, Albert Rico i Anna M. Torrent. Bellaterra: Servei de Publicacions de la UAB, 2009. Documents.

Aquesta guia s'ha elaborat per proposar uns models de pronunciació per a l'elocució formal de les televisions locals dels territoris de parla catalana. Hi tenen cabuda dotze varietats. Tres són del català oriental continental: central (comarques centrals), olotí i tarragoní; tres, del català insular o balear: mallorquí, menorquí i eivissenc; cinc, del català occidental: lleidatà, tortosí, valencià central, valencià meridional i valencià septentrional; i una, del català d'enclavament: alguerès. La tria d'aquestes varietats s'ha fet tenint en compte la seva vitalitat i l'existència d'una televisió local potent i prestigiada a la zona.

«No m'ho podia creure i m'ho van haver de confirmar»

PARETO

Xavier Méndez Martínez

És estudiant de primer curs a la Facultat de Traducció i d'Interpretació (francès i rus) i un dels vint nois i noies que han rebut una beca salari Ítaca UAB-Banc de Santander. La seva nota a les proves de selectivitat va ser un 9,6. Viu a Sabadell i per les seves venes corre sang andalusa i extremenya. Té predilecció per l'estudi de llengües i les seves assignatures preferides durant el batxillerat han estat el llatí i el grec. Té afeccions literàries i li agraden els relats fantàstics, de tal manera que ell mateix n'ha escrit un i en té un altre de gairebé enllestit. Al Xavier Méndez li agrada molt anar de festa, encara que les discoteques no les freqüenta sovint, no hi té tirada; s'estima més escoltar música de tota mena, llegir ciència-ficció i reunir-se amb la seva colla i xerrar hores i hores.

➤ **L'AUTÒNOMA ha parlat amb un dels estudiants de nou accés que han rebut una beca salari de la UAB**

Quina emoció vas sentir quan et van concedir la beca?

Va ser una emoció molt forta perquè el meu pare està sense feina i a casa anem molt justos de diners. Jo sempre he demanat beques i no me n'han concedit mai cap. El director del meu institut me'n va informar i vaig demanar aquesta beca però sense cap esperança. Quan me la van concedir no m'ho creia i vaig haver de trucar perquè m'ho confirmessin. Vaig cridar, saltar i trucar a la meva mare a la feina. Vaig estar molt content, molt feliç! Els meus pares em van dir que m'ho mereixia. Al meu germà, que és més gran que jo i que treballa de mecànic, li saltaven les llàgrimes de content.

Tu provens del programa Ítaca. Què va representar per a tu?

Van ser dues setmanes en què vaig aprendre moltes coses: d'arqueologia, de matemàtiques, de llengua... i també vaig aprendre coses que no s'ensenyen als llibres, com ara la comunicació amb altres persones, el treball en equip, que va ser significatiu perquè a l'Institut no es practica tant. Vaig haver de treballar amb persones que no coneixia, vaig haver de discutir-hi, respectar-les, discrepar... Tot això va ser molt agradable, va ser una experiència molt nova i interessant per a mi.

Quina impressió et va causar trepitjar la universitat per primera vegada?

Va ser com si conegués una altra ciutat! Jo m'imaginava la universitat en un sol edifici, d'estil clàssic i amb columnes romanes. Vaig venir a la UAB i hi vaig veure una plaça, una vila, restaurants i molts edificis. Vaig pensar que això era una ciutat, que no era una universitat.

Per què Traducció i Interpretació?

Perquè he fet el batxillerat humanístic, de llengües pures. I també perquè jo em considero de lletres; a mi m'agraden molt les llengües, la literatura... les matemàtiques, la física... no m'agraden gaire.

Hi veus sortida professional?

Sí, m'inclino cap a l'ensenyament, m'agradaria ser professor. Quan vaig triar la carrera, vaig pensar a ser traductor, però després vaig comprovar que m'agrada més l'ensenyament, ser professor.

Quin ha estat el teu mètode d'estudi per treure unes notes tan altes?

Depèn de les assignatures. N'hi ha que amb cop d'ull ja en tinc prou, ja em queda tot a la memòria. Llatí i grec són les meves assignatures preferides. Però quan a la matèria intervenen noms, dates i dades, he d'estudiar de valent.

l'autònoma

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

L'AUTÒNOMA Publicació de la UAB

EDICIÓ I PRODUCCIÓ: Àrea de Comunicació i de Promoció

REDACCIÓ: Rebeca Escolano, Maria Jesús Delgado, Miguel Àngel Linares, Octavi López, Antoni Merino, Sònia Perelló, Victòria Salvador, Lucas Santos, Conxa Valls.

IMPRESSIÓ: Servei de Publicacions

FOTOGRAFIES: Montserrat Benito, Antonio Zamora, Pierre Caufrage, Jordi Pareto.

Octubre de 2009. Núm. 227

Les opinions expressades per les persones entrevistades reflecteixen únicament les seves idees. Està prohibida la reproducció total o parcial dels continguts d'aquesta revista sense l'autorització escrita de l'editor. L'AUTÒNOMA es pot imprimir en format Acrobat via Internet a: www.uab.cat

UNIVERSITAT AUTÒNOMA

DE BARCELONA

Àrea de Comunicació i de Promoció
Edifici del Rectorat
08193 Bellaterra
(Cerdanyola del Vallès)
Tel. 93 581 13 35
Fax 93 581 25 46
www.uab.cat
g.prensa@uab.cat